

MI-104

May-2023

B.Ed., Sem.-II

B-112 : Psychology

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (2) વિકલ્પો આંતરિક છે.
 (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14

- (1) અધ્યાપન સૂત્રોનો અર્થ અને મહત્વ જણાવી, કોઈ ત્રણ અધ્યાપન સૂત્રો સવિસ્તાર સમજાવો.
 (2) પ્રયોગ પદ્ધતિનો અર્થ અને મહત્વ સમજાવો, શિક્ષણમાં તેનો અસરકારક વિનિયોગ કઈ રીતે થઈ શકે તે જણાવો.

અથવા

- (1) પાઠ આયોજનનો અર્થ આપી, તેનું મહત્વ સમજાવો.
 (2) છૂટા પાઠ અને એકમ પાઠ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

2. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14

- (1) ક્ષેત્ર કાર્યનું મહત્વ સમજાવી, ક્ષેત્ર કાર્ય દરમિયાન શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
 (2) ક્ષેત્ર કાર્ય અને રોલ પ્લેનો અર્થ, તેના લાભ અને મર્યાદા જણાવો.

અથવા

- (1) ઈન્ટર્નશિપ એટલે શું ? ઈન્ટર્નશિપના લાભ અને મર્યાદા જણાવો.
 (2) મુલાકાત પદ્ધતિનો અર્થ તથા મહત્વ જણાવી, તેના લાભાલાભ જણાવો.

3: નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14

- (1) બ્લૂ પ્રિન્ટ એટલે શું ? આદર્શ પ્રશ્નપત્રના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
 (2) માપન અને મૂલ્યાંકન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

- (1) મૂલ્યાંકનનો અર્થ આપી, તેના હેતુઓ અને મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.
 (2) સામાજિકતા મિતિ પદ્ધતિ સમજાવો.

4. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો :

- (1) સમસ્યા ઉકેલની વ્યાખ્યા આપી તેના સોપાનો વર્ણવો અને સમસ્યા ઉકેલની રીતોને ટૂંકમાં સમજાવો. 14
- (2) અસાધારણ વર્તન અંગેના મનોસામાજિક કારણો ચર્ચો.

અથવા

- (1) બચાવ-પ્રયુક્તિનો અર્થ જણાવી, તેના કોઈપણ બે પ્રકારની ઉદાહરણ સહિત સમજ આપો.
- (2) સ્મૃતિ અવરોધ એટલે શું ? તેના પ્રકારો વિગતે સમજાવો.

5. નીચે આપેલા કુલ 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

- (1) એકમ આયોજનની કોઈપણ બે મર્યાદા જણાવો. 14
- (2) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (3) 'સરળથી જટિલ તરફ' સૂત્રનો અર્થ આપો.
- (4) અવલોકન પદ્ધતિના પ્રકારો જણાવો.
- (5) બોધનનો અર્થ જણાવો.
- (6) સ્મરણ અને વિસ્મરણનો અર્થ સમજાવો.
- (7) રોલ-પ્લે એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવો.
- (8) PQRS પ્રયુક્તિની શોધ કોણે કરી ?
- (9) સંઘર્ષનો અર્થ જણાવી, તેના પ્રકારો જણાવો.
- (10) ADHDનું પૂરું નામ લખો.
- (11) ઓળખ યાદીનો અર્થ જણાવો.
- (12) પાઠ્યક્રમ એટલે શું ?

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks :

- Instructions :**
- (1) All questions are compulsory.
 - (2) Options are internal.
 - (3) Figures to the right indicate total marks of the question.

1. Answer any **one** set of questions given below :

- (1) What do you mean by Maxim of teaching ? Explain the importance of maxims of teaching. Explain any three maxims of teaching in detail. 14
- (2) Explain Experimental method and its importance. How this method can be effectively used in teaching? Explain.

OR

- (1) Give the meaning of lesson planning. Explain its importance.
- (2) Clarify the difference between Stray Lesson plan and Unit plan.

2. Answer any **one** set of questions given below :

- (1) State the importance of field work. Explain the role of teacher during field work. 14
- (2) State the meaning of field work and role play. State their merits and demerits.

OR

- (1) What do you mean by internship ? State merits and demerits of internship.
- (2) What do you mean by interview method ? State its importance, merits and demerits.

Answer any **one** set of questions given below :

- (1) What do you mean by blue print ? Discuss the characteristics of ideal question paper. 14
- (2) Clarify the difference between Measurement and Evaluation.

OR

- (1) Give the meaning of Evaluation. Clarify its objectives and importance.
- (2) Explain Sociometry method.

4. Answer any **one** set of questions given below :

14

- (1) Give definition of problem solving and explain its steps. Explain in brief methods of problem solving.
- (2) Discuss the psycho-social causes for abnormal behaviour.

OR

- (1) Give meaning of defense mechanism. Explain its any two types with example.
- (2) What do you mean by memory block ? Explain its types in detail.

5. Answer any **seven** of the following **twelve** questions :

14

- (1) State any two demerits of unit lesson plan.
 - (2) What do you mean by project method ?
 - (3) Give meaning of maxim 'Simple to Complex'.
 - (4) State the types of observation method.
 - (5) Give the meaning of Education.
 - (6) Give meaning of remembering and forgetting.
 - (7) What is role play ? State its types.
 - (8) Who founded PQRS technique ?
 - (9) Give the meaning of conflict and state its types.
 - (10) Write the full form of ADHD.
 - (11) Give the meaning of Check list.
 - (12) What is Curriculum ?
-